

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Година IX - Број 4

Среда, 9. фебруара 2000. године

БАЊА ЛУКА

Аконтација претплате за прво полугодиште
2000. године биће накнадно утврђена
Жиро-рачуни: КМ 70500-603-8-7288
Тел.: (078) 311-532, Факс: (078) 311-545

19

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске и члана 116. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број 10/96), Народна скупштина Републике Српске, на Деветој седници одржаној 8. фебруара 2000. године, донела је

ЗАКОН

О ОМБУДСМЕНУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I - ПРИРОДА ИНСТИТУЦИЈЕ

Члан 1.

Омбудсмен Републике Српске је независна институција чији је циљ заштита легитимних права и интереса физичких и правних лица, у складу са Уставом Босне и Херцеговине и Уставом Републике Српске и међународним споразумима.

II - ОВЛАШЋЕЊА

Члан 2.

Омбудсмен поступа или по поднесеној пријави или *ex officio*.

Омбудсмен је овлашћен да прими, прати и истражује, између осталог, случајеве лошег функционисања или кршења људских права и слобода почињених од стране било којег државног органа или службеника или осталих организација, укључујући приватне организације које врше јавне послове.

Омбудсмен је овлашћен да препоручи одговарајуће индивидуалне или опште мере или обоје.

Члан 3.

Омбудсменове надлежности укључују овлашћење да истражи све случајеве кршења људских права и слобода наводно учињених од стране војне управе, служби безбедности, укључујући и тајне службе, те да истражи случајеве особа лишених слободе без обзира на разлог њиховог затварања и без обзира на власт у Републици Српској која је извршила затварање и препоручи одговарајуће индивидуалне или опште мере или обоје.

Члан 4.

Омбудсменове надлежности укључују овлашћења да истражи све случајеве лошег функционисања судског система у Републици Српској и препоручи одговарајуће индивидуалне или опште мере или обоје.

Омбудсмен се не упулије у судске функције судова и трибунала у Републици Српској. Омбудсмен такође може дати препоруку органу власти који је страна у поступку или бити консултован од страна у поступку.

Омбудсмен Републике Српске може изнети случај пред Уставни суд Републике Српске, кад год оцени да је таква акција неопходна за делотворно обављање његове дужности.

У случају неизвршења судске пресуде, Омбудсмен може препоручити одговорном оделу да изврши пресуду у року

одређеном од стране Омбудсмена. Ако се та препорука не испоштује, не извршење судске одлуке ће бити укључено у годишња или посебни извештај.

Члан 5.

Омбудсмен Републике Српске сарађује и промовише сарадњу између институција Омбудсмена у Босни и Херцеговини, те помажу координацију акција предузетих од стране институција Омбудсмена у Босни и Херцеговини.

Ако, у било којој фази поступка, Омбудсмени Републике Српске утврде да случај спада у искључиву надлежност друге институције Омбудсмена у Босни и Херцеговини, Омбудсмен прослеђује случај тој институцији Омбудсмена.

Члан 6.

Омбудсмен може проследити случајеве у којима се наводе повреде људских права највишим судским властима у Босни и Херцеговини надлежним за људска права, у складу са прописима који се тичу тих власти.

Члан 7.

Активности Омбудсмена се не прекидају уколико законодавно тело не заседа, било да је распуштено или му је истекао мандат или из било којег другог разлога.

Ванредно стање не прекида мандат Омбудсмена.

III - ИМЕНОВАЊЕ И ОДСТУПАЊЕ СА ДУЖНОСТИ

Члан 8.

Институција Омбудсмена се састоји од три особе (српске, бошњачке и хрватске националности).

На предлог Високог судског савета Омбудсмене, већином од три петине гласова, од укупног броја, бира Народна скупштина.

Избор Омбудсмена се обавља у року од три месеца након упућивања предлога Народној скупштини, а најдаље три месеца од дана када место постаје упражњено или када један или сва три члана институције Омбудсмена престану обављати своје функције из разлога који је предвиђен овим законом.

Члан 9.

Омбудсмени се бирају на период од пет година и могу бити поново изабрани само једном. Сваки Омбудсмен који буде изабран по оставци или као замена другог Омбудсмена обавља дужност у преосталом делу петогодишњег мандата и може бити поново именован само једном.

Члан 10.

Сваки грађанин Републике Српске у доби у којем ужива пуна грађанска и политичка права, који је исказао искуство на пољу људских права и признатог је угледа и високих моралних квалитета, и који има високу стручну спрему, може бити именован Омбудсменом.

Члан 11.

Омбудсменове дужности престају из било којег од доле наведених разлога:

- ако поднесе оставку;
- ако му је истекао мандат;

в) ако није у могућности да обавља своје дужности;

г) ако није напустио неспојиву функцију;

д) ако је проглашен кривим и изречена му правоснажна казна за намерно учињено кривично дело.

Место Омбудсмена се проглашава упражњеним од стране Високог судског савета у случају његове оставке, истеку његовог мандата или изрицања коначне пресуде против њега. У другим околностима, одлука да је место упражњено се доноси већином од три петине гласова у Народној скупштини, након саслушања дотичне особе.

Када је место упражњено, процедура за именовање новог Омбудсмена започиње у року од једног месеца.

У случају када место или места постану упражњена због истека мандата, Омбудсмен или Омбудсмени чији је мандат истекао ће привремено наставити извршавати своје дужности док се не изврши ново именовање.

Када је једно од три места Омбудсмена упражњено из разлога другачијих него што је истек мандата, преостали Омбудсмени привремено обављају његове дужности док именовање новог Омбудсмена није окончано.

Члан 12.

Три Омбудсмена сарађују у обављању својих функција. У обављању својих послова они ће у што је могуће већој мери следити принцип личног контакта са кандидатима. Сваки Омбудсмен може индивидуално спроводити истрагу, али расподела послова међу њима се не ослања на критеријум етничког порекла кандидата.

Омбудсмени заједнички доносе своје препоруке, одлуке и извештаје.

IV - ПРИВИЛЕГИЈЕ И НЕСПОЈИВЕ ФУНКЦИЈЕ

Члан 13.

Омбудсмен није подложен никаквим посебним наредбама.

У оквиру својих уставних и законских надлежности, Омбудсмени неће примати инструкције од било које власти. Инститиција Омбудсмена обавља своје дужности независно, на основу критерија саме институције.

Члан 14.

Омбудсмен своје дужности обавља независно и самостално.

Омбудсмен није дужан да испуњава било чије налоге.

У оквиру својих уставних и правних компетенција, Омбудсмен није дужан да прима налоге од било којег органа власти.

Омбудсмен ужива имунитет као и посланици у Народној скупштини.

Омбудсмен не може бити притворен без одобрења Народне скупштине, осим ако је затечен у вршењу кривичног дела за које је прописана казна затвора у трајању дужем од пет година.

Одлука о судском гоњењу, притварању или хапшењу Омбудсмена под оптужбом за кривично дело (осим у случају из става 3. овог члана) може се донети само након што Народна скупштина укине имунитет том Омбудсмену.

Особе запослене или именоване у институцији Омбудсмена не могу бити оптужене, подвргнуте истрази, ухапшене, притворене или суђене због било које активности, ставова или одлука предузетих током обављања својих дужности по налозима Омбудсмена. У свим осталим случајевима, када год је особа која је у служби Омбудсмена ухапшена, притворена или суђена, тужилаштво ће привремено обавестити Омбудсмена.

Члан 15.

Функција Омбудсмена је неспојива са свим представничким функцијама; сваком политичком активности или дужности; са настављањем рада у државној служби; са чланством у политичкој странци или вршењем водећих дужности у политичкој странци, радничком синдикату, удружењу, фондацији или верској организацији или са запослењем у било којој од ових организација; са обављањем дужности судије; и са било којом активношћу у било ком занимању или професији, трговини или другом радном месту.

Омбудсмен који је био државни службеник ужива гаранције да ће се вратити у своју службу по окончању мандата.

Омбудсмен ће, у року од десет дана од свог именовања, а пре преузимања своје дужности, одсутити са било које потенцијално неспојиве функције, а ако то не учини сматраће се да је одбио именовање.

Када дође до неспојиве активности након што је Омбудсмен преузео своје дужности, подразумева се да ће, у смислу члана 12. овог закона, дати оставку на дан када се неспојива активност појави. Одлуку да ли је прихваћена функција неспојива доноси Високи судски савет.

V - ИСТРАЖНИ ПОСТУПАК

Члан 16.

Свако физичко или правно лице које захтева заштиту законитих интереса може се обратити Омбудсмену без икаквих ограничења. Националност, држављанство, место боравка, пол, припадност мањини, национална припадност, религија, правна неспособност, лишеност слободе било које врсте и уопште, посебни односи са, или зависност од државних органа или власти, не могу ограничити право на подношење жалбе Омбудсмену.

Обраћање Омбудсмену или интервенција Омбудсмена не подлеже никаквој кривичној, дисциплинској или другој казни, нити било каквим тешкоћама или дискриминацијом подносиоца жалбе.

Ни један орган управе или власт или правно лице из јавних служби се не може жалити Омбудсмену због предмета у његовој сфери рада.

Члан 17.

Сваку жалбу мора потписати и доставити заинтересована особа, која мора назначити своје презиме, име и адресу у документу у којем износи своје разлоге, написаном на обичном папиру. Жалба поднесена на мање формалан начин може бити прихваћена ако Омбудсмен сматра да околности тако налажу.

Сав рад Омбудсмена је бесплатан за странке и не захтева помоћ адвоката или правног саветника.

Члан 18.

Кореспонденција упућена Омбудсмену са места на којима се налазе лица лишена слободе, у притвору или затвору, не сме бити предметом било какве цензуре.

Разговор између Омбудсмена или људи делегираних од стране Омбудсмена и било којег лица наведеног у претходном ставу се никада не сме надзирати или ометати.

Члан 19.

Омбудсмен региструје и потврђује пријем жалбе без обзира да ли је прихватљив или не. Када Омбудсмен одлучи да не прихвати жалбу, то чини писменим путем, објашњавајући разлоге и обавештавајући странку о најадекватнијем начину поступања, уколико постоји, остављајући странци да користи начин за који сама сматра да је најприкладнији.

Омбудсмен може одбити да испита анонимне жалбе или жалбе за које сматра да су злонамерне, неосноване, које не садрже никакав захтев, које са собом носе нарушавање легитимних права треће стране или које су поднесене Омбудсмену након више од једне године од чињеница, догађаја или одлука на које се жалба односи.

Члан 20.

Против било које акције или одлуке Омбудсмена, укључујући одлуке да истражи или не истражи жалбу, не може се подносити жалба.

Члан 21.

Када Омбудсмен одлучи да жалба или предмет покренут ex officio пружа довољно основа за покретање истраге, обавештава орган или управну службу на коју се односи најважнији део случаја тако да одговорна особа може доставити писмену изјаву и било коју информацију или докуменат које Омбудсмен захтева, у року одређеном од стране Омбудсмена. Тај рок може бити продужен када то околности захтевају.

Члан 22.

Када, у току истраге, Омбудсмен установи да извршење одлуке управног органа може произвести непоправљиво нарушавање права подносиоца жалбе, може предложити надлежном органу да суспендује извршење спорне радње на период не дужи од десет дана. Орган на који се то односи може, у року од три дана од пријема предлога, а у сваком случају пре извршења спорне радње, одбити да испуштује предлог, образлажући, у писаном документу насловљеног на Омбудсмена, разлоге за то.

VI - ОБАВЕЗНА САРАДЊА СА ОМБУДСМЕНОМ

Члан 23.

Владини, судски и сви остали државни органи и организације у Републици Српској, укључујући приватне организације које врше јавне послове, су дужне да Омбудсмену тражену помоћ приликом Омбудсменових истрага и инспекција.

Током истраге, Омбудсмен или особа којој је Омбудсмен поверио истражне радње, има приступ у било који државни орган или службу у циљу провере свих потребних информација, обављања појединачних разговора или проучавања неопходних списа и докумената.

Омбудсмену се не може забранити приступ било ком спису или управном документу или било ком документу везаном за активност или службу над којом се врши истрага, укључујући одредбе члана 26. овог закона.

Члан 24.

Када се случај који се истражује односи на понашање особа запослених у државном органу и када је везан за дужности које те особе обављају, Омбудсмен ће о томе обавестити дотичну особу и њеног надређеног или орган којем та особа припада.

Дотични службеник ће писмено одговорити и предочити све документе и доказе за које сматра да су релевантни у року који му је одређен. На захтев, рок може бити продужен.

Омбудсмен може проверити веродостојност пружених података и предложити саслушање дотичног службеника како би добио додатне информације. Од службеника који одбију овакво саслушање Омбудсмен може тражити да дају писмено објашњење разлога за одбијање.

Информација пружена лично од стране службеника током истраге је поверљива, ако не нарушава одредбе кривичног закона о прикривању дела која могу бити кривичне природе.

Члан 25.

Руководиоци или органи, који забране себи подређеним службеницима или службеницима у њиховој служби да одговоре на захтев Омбудсмена или да буду саслушани од стране Омбудсмена, ће то писмено изјавити, наводећи своје разлоге. Тај документат ће бити прослеђен и службенику и Омбудсмену. Омбудсмен ће се тада обратити наведеном надређеном у вези свих операција неопходних за истрагу.

VII - ПОВЕРЉИВИ И ТАЈНИ ДОКУМЕНТИ И ОБАВЕЗНА ДИСКРЕЦИЈА

Члан 26.

Омбудсмен може захтевати од државних органа да предају све документе које сматра неопходним за извршавање својих дужности, укључујући и оне који су у складу са законом означени као поверљиви или тајни. У таквим случајевима, Омбудсмен поступа са потребном дискрецијом и ове документе не ставља на увид јавности.

Истраге од стране Омбудсмена и Омбудсменовог особља, као и процедуралне радње, ће бити вођене са највећом могућом дискрецијом када су у питању и појединци и јавне службе и органи, без прејудуцирања елемента које Омбудсмен сматра погодним за укључивање у извештаје. Посебне заштитне мере ће се предузети у вези са документима који су означени као поверљиви или тајни.

Када Омбудсмен верује да документат означен као поверљив или тајан, а који није предан од стране Владе, може бити кључан за правилно провођење истраге, о томе ће обавестити Народну скупштину.

VIII - ОДГОВОРНОСТИ ДРЖАВНИХ ОРГАНА И СЛУЖБЕНИКА

Члан 27.

Када истрага открије да је злоупотреба, самовољни поступак, дискриминација, грешка, занемаривање или пропуст на који је уложена жалба учињен од стране службеника, Омбудсмен може о својим сазнањима обавестити дотичног службеника. Истог дана, ће послати исти документат његовом претпостављеном и препоручити оно што сматра одговарајућим.

Члан 28.

Када Омбудсмен, током обављања својих дужности, сазна за понашања или дела који могу бити прекршаји или кривична дела, о томе ће одмах обавестити надлежну судску власт.

Члан 29.

Уколико је непријатељски став или став који омета истрагу Омбудсмена испољен од стране органа, службеника, особа на руководећем положају или чланова неке државне службе, то може постати предметом посебног извештаја и биће поменуто у одговарајућем делу годишњег извештаја.

Када службеник омета истрагу својим одбијањем да пошаље документе тражене од стране Омбудсмена, или ако занемари дужност да такве документе пошаље или ускрати Омбудсмену приступ управним списима или документима неопходним за истрагу или на други начин исказује непријатељски став или омета истрагу, Омбудсмен ће послати релевантан спис његовом надређеном или надлежном тужилаштву, да у складу са законом, предузме одговарајућу дисциплинску или казнену меру.

Када надлежна власт не предузме мере, Омбудсмен може, као замена те власти, покренути дисциплински поступак против одговорног службеника или, ако је примерено, предати случај суду на кривично гоњење.

X - ПРЕПОРУКЕ

Члан 30.

Омбудсмен може давати препоруке државним органима и службеницима у сврху усвајања нових мера. Органи и службеници су дужни писмено одговорити Омбудсмену о томе како су реализовали препоруке у сваком случају, у року одређеном од стране Омбудсмена.

Ако након давања препоруке, управни орган не предузме одговарајуће мере у разумном временском периоду или ако не обавести Омбудсмена о разлозима непредузимања мера, Омбудсмен може на то указати ресорном министарству или највишим ресорним органима власти на ток случаја и дагу препоруку. Уколико Омбудсмен након овог не добије задовољавајући резултат у случају за који сматра да је било могуће изнаћи позитивно решење, предмет ће укључити у годишњи извештај или у посебни извештај, помињући имена органа или службеника који су заузели такав став.

Омбудсмен нема овлашћења да мења или поништава мере или наредбе државних органа, али може предложити исправке критерија коришћених при њиховом усвајању.

Када, након истраге случаја, Омбудсмен оцени да начин на који је закон спроведен води до неправедног исхода, може надлежном државном органу упутити препоруку која ће водити до праведног решења ситуације у којој се налази странка. Омбудсмен може предложити надлежној власти мере које су прихватљиве за разрешење жалитељеве ситуације, укључујући плаћање одштете, као и предложити у годишњем или посебном извештају Институције оне измене закона и прописа за које Омбудсмен сматра да су прихватљиве.

Ако је жалба упућена на активности вршене током пружања услуга од стране приватних лица по уговору о концесији на вршење јавне службе, Омбудсмен може тражити од надлежних управних власти да користе своја овлашћења у погледу инспекције и кажњавања.

XI - ОБАВЕШТАВАЊЕ И КОМУНИКАЦИЈА

Члан 31.

Омбудсмен обавештава странку о резултатима истраге и активности, као и о одговору датом од стране одговорног

министарства или руководиоца, уколико се тај одговор, по својој природи, не сматра поверљивим или тајним.

Омбудсмен прослеђује одговорним органима власти, налазе истраге, без обзира били они позитивни или негативни.

Омбудсмен може одлучити да објави своје опште препоруке у Службеном гласнику.

Све препоруке Омбудсмена ће бити доступне јавности, осим случајева који се односе на поверљива или тајна питања или када жалитељ изричито захтева да његово име и околности жалбе не буду откривени.

XII - ИЗВЕШТАЈИ ЗА НАРОДНУ СКУПШТИНУ

Члан 32.

Омбудсмен сваке године упућује Народној скупштини извештај о активностима институције.

Када то јавни значај или хитност налаже, Омбудсмен може поднети посебан извештај.

Годишњи извештај и сви посебни извештаји ће бити јавно објављени.

Члан 33.

У годишњем извештају, Омбудсмен може навести број и природу примљених жалби, назначити које жалбе нису узете у разматрање и разлоге због чега нису, које су жалбе биле предметом истраге и који су налази истраге. Омбудсмен може такође навести оне предлоге и препоруке прихваћене од стране Владе Републике Српске.

Извештај неће, искључујући одредбе члана 29. став 1. овог закона, садржавати личне податке који ће јавно послужити за откривање идентитета особе укључене у истражне радње.

Извештај такође садржава додатак, који ће показивати утрошак из буџета институције за период обухваћен извештајем.

Омбудсмен може извршити усмену презентацију извештаја за Народну скупштину.

XIII - ПРАВИЛА ПОСТУПКА

Члан 34.

Правила која одређују рад институције Омбудсмена се прописују у складу са одредбама овог закона, од стране самих Омбудсмена у правилима поступка, о којима се извештава Народна скупштина и која се објављују у Службеном гласнику.

XIV - ОСОБЉЕ И ОПРЕМА

Члан 35.

Омбудсмен може слободно попуњавати уреде институције са особљем, и по потреби именовати саветнике у складу са правилима поступка у оквиру ограничења буџета.

Омбудсмен може отворити теренске уреде и именовати заменике уобичајеном одлуком три Омбудсмена. Овлашћења и рад Омбудсмена биће регулисани правилима поступка.

Члан 36.

Саветници и заменици ће бити аутоматски разрешени када нови Омбудсмен именован од стране Народне скупштине преузме дужности. Они могу бити поновно именовани.

Саветници који су били државни службеници уживају гаранцију да ће бити враћени у службу када буду разрешени дужности у институцији.

Члан 37.

На предлог Омбудсмена, финансијска средства неопходна за функционисање институције ће бити укључена у буџет Народне скупштине.

XV - ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 38.

По ступању овог закона на снагу, Омбудсперсон за људска права за Босну и Херцеговину ће именовати, након консултовања са председником Републике, председником

Народне скупштине и премијером. Уредом Високог представника и Шефом мисије ОСЦЕ-а у Босни и Херцеговини, три особе да привремено, у периоду од дванаест месеци, спроводе дужности Омбудсмена.

Одредбе које су прописане у првом ставу 1. односе се искључиво на прво именовање Омбудсмена.

Након истека периода од дванаест месеци на који упућује први став, Народна скупштина ће именовати Омбудсмена у складу са одредбама члана 8. овог закона. До именовања од стране Народне скупштине, Омбудсмен у служби ће наставити са обављањем својих дужности у складу са чланом 11. став 4. овог закона.

Члан 39.

Одредбе овог закона које се односе на буџетска средства, именовање особља унутар буџетских граница и извештавање Народној скупштини о буџетским трошковима се не примењују на доприносе дате од стране међународних организација за оперативне трошкове институције.

Члан 40.

Пет година након што овај закон ступи на снагу, институција Омбудсмена може, у извештају који ће садржавати разлоге, предложити Народној скупштини измене и допуне које сматра да требају бити донешене на овај закон.

Члан 41.

Овај закон се не примењује на чињенично стање какво је било пре 14. децембра 1995. године.

Члан 42.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 01-104/2000
8. фебруара 2000. године
Бања Лука

Председник
Народне скупштине,
Петар Ђокић, с.р.

20

На основу члана 70. став 1. тачка 2. Устава Републике Српске и члана 116. Пословника Народне скупштине Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 10/96), Народна скупштина Републике Српске, на 9. седници одржаној 25. јануара 2000. године, донела је

ЗАКОН

О БУЏЕТУ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

I - ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом се уређује начин израде, доношење и извршење буџета Републике Српске, буџета градова и општина и финансијских планова ванбуџетских фондова, задуживање, дуг, рачуноводство и надзор буџета.

Члан 2.

Буџет је процена годишњих прихода и донација те утврђени износ расхода и других плаћања Републике Српске, односно градова и општина, које доноси Народна скупштина Републике Српске (у даљем тексту: Скупштина), скупштина градова и општина и други надлежни органи.

Члан 3.

Буџет се доноси за фискалну годину и важи за годину за коју је донесен.

Фискална година је раздобље од 12 месеци, које почиње од 1. јануара, а завршава се 31. децембра сваке календарске године.

Члан 4.

Јавни фондови као ванбуџетски фондови су правна лица који се финансирају из наменских пореза или доприноса.

Следећи фондови као и други такви фондови успостављени по закону, сматрају се ванбуџетским фондовима:

- јавни фонд у области пензијско-инвалидског осигурања,